

PEIN el Moianès i la Riera de Muntanyola

Castellcir

Ubicació

Comarca:	Moianès
Lloc/Adreça:	2/3 nord de l'antic terme de Marfà i franja nord de la resta del terme de Castellcir
Emplaçament	Nord del terme municipal
Alçada:	675

Coordenades:

Latitud:	41.77597
Longitud:	2.06671
UTM Est (X):	422436
UTM Nord (Y):	4625324

Classificació

Número de fitxa	08055 - 102
Àmbit:	Patrimoni natural
Tipologia	Zona d'interès
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Observacions protecció:	PEIN: Decret 328/1992
Accés	Fàcil
Ús actual:	Productiu
Titularitat	Privada
Titular:	Diversos
Autoria de la fitxa	Xavier Bermúdez (iPAT Serveis Culturals)
Data de registre de la fitxa:	dc., 25/03/2020 - 01:00

Descripció

L'espai protegit amb la denominació de "el Moianès i la Riera de Muntanyola" s'estén per 6 dels municipis del Moianès més Avinyó (Bages) i Muntanyola (Osona). Pel que fa a Castellcir, ocupa els 2/3 septentrionals de l'antic terme de Marfà i una estreta franja al nord de la resta del terme de Castellcir. En total, ocupen 842,25 ha, que corresponen a un 24,64% del terme municipal.

Els trets més característics d'aquest espai provenen de la superposició de la realitat pròpia de l'àrea humida del nord-est de Catalunya amb elements submediterranis. Conté una bona representació de l'hàbitat propi de les rouredes seques i la seva flora i fauna associada.

El medi físic està marcat pels relleus ondulats de composició calcària i margosa; fins i tot amb punts d'interès geològic, com ara el sistema càrstic que afavoreix l'aparició de coves. En són característiques les rieres sobre lloses calcàries, pròpies de les capçaleres dels rius de caràcter mediterrani.

La flora i la vegetació predominant és de caràcter submediterrani. Hi predominen les rouredes seques de roure martinenc (*Buxo-Quercetum pubescentis*), si bé s'hi barregen o fins i tot han estat desplaçades per pinedes secundàries de pi roig (*Pinus sylvestris*). Sota aquests boscos predominen les pastures xeromesòfiles de jonça i plantatge mitjà (*Plantagini- Aphyllanthesetum*). Els fenassars, joncedes i bardisses, entre altres formacions, són també freqüents. Als fondals apareixen fragments de boscos de ribera, amb avellanedes i bosquines mixtes de caducifolis. Els alzinars són poc freqüents al conjunt de la zona forestal, substituïts en gran part per extenses garrigues. S'hi conserven alguns elements submediterranis força rars a la resta del territori català com, per exemple, el gavó fruticós (*Ononis fruticosa*). Apareixen formacions singulars com les brolles de bruc vermell (*Ericetum arboreo-cinerae*), molt rares a les àrees descalcificades.

A nivell faunístic, és un bon representant de la fauna forestal amb influència mediterrània. És una zona molt rica en densitat i diversitat de carnívors: fagina, gorja blanc, guineu i geneta. Entre els ocells, hi ha diverses àrees d'interès per a la cria del duc (*Bubo bubo*) i l'àliga marcenca (*Circaetus gallicus*) i una àrea de campeig per a l'àliga cuabarrada (*Hieraaetus fasciatus*). De la fauna invertebrada, se'n pot ressenyar la gran diversitat de lepidòpters i algunes espècies rares com la *Meleageonia daphnis*; dels heteròpters, *Plagiotylus maculatus*, *Criocoris piceicorni*; entre els mol·luscs destaquen espècies xeròfiles com l'endemisme *Moitessieria olleri* o *Xerocrassa murcica*. En els ambients dominats per la roureda de roure martinenc, apareixen espècies d'interès com l'escanyapolls (*Lucanus cervus*) i la papallona nocturna *Eriogaster catax*. Als boscos de pi roig hi ha una altra papallona nocturna: la *Graellsia isabellae*. A les rieres i torrents que conserven diversos trams en bon estat de conservació, cal ressenyar la presència de la llúdriga (*Lutra lutra*) i el cranc de riu (*Austropotamobius pallipes*). També la de diversos peixos autòctons com la bagra comuna (*Leuciscus cephalus*) o el barb cua-roig (*Barbus haasi*). En aquests ambients i, en especial, a la zona humida de l'antic estany del municipi de l'Estany, hi ha diversos amfibis: la salamandra (*Salamandra salamandra*), diverses espècies de gripaus com el tòtil (*Alytes obstetricans*), la granota verda (*Rana perezi*) i la reineta (*Hyla meridionalis*). No obstant, hi ha presència d'espècies invasores com el visó americà (*Mustela vison*) i el cranc de riu americà (*Procambrus clarki*)

Les masses forestals han estat transformades o substituïdes en alguns sectors per conreus, creant un mosaic d'usos. Hi ha aprofitament silvícola, ramader, agrícola i usos recreatius. Els impactes als quals s'exposa el territori són els processos d'erosió i degradació com a conseqüència de les diferents activitats antròpiques.

